

..... فصل اول اصول انتخاب در کسب و کار

● درس اول: کسب و کار و کارآفرینی

منابع کلیدی

- ۱ فراز و فرود کسب و کارها
۲ نقش کارآفرینان
۳ هزینه‌های تولید، درآمد و سود
۴ مسئولیت اخلاقی و کسب درآمد حلال

..... آزمون تشخیصی مفاهیم کلیدی

بلدبوم بلدبوم

۱ چند مورد از جمله‌های زیر نادرست است؟

- یک کارآفرین موفق باید بتواند هزینه‌ها و درآمدهایش را درست محاسبه کند.
- کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا کارآفرین بوده است.
- لازم نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش را داشته باشد و باید بداند که همواره با موفقیت روبه‌رو می‌شود.
- بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر طولانی دارند، به طوری که بیش از نیمی از آنها می‌توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.

الف) ۱ (ب) ۲ (ج) ۳ (د) ۴

۲ چند مورد از جمله‌های زیر درست است؟

- عبارت «فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.» به ویژگی «یادگیرنده» از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق اشاره دارد.
- کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدید تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.
- کارآفرینان بینشی برای مشاهده فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.
- کارآفرین باید اتخاذ تصمیمات مناسب درباره مسائل مانند موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری و تبلیغات را به متخصصان آن واگذار کند و در این خصوص مداخله‌ای نکند.
- کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.
- ویژگی نوآور بودن کارآفرینان موفق به معنی این است که منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.
- ویژگی ریسک‌پذیر بودن کارآفرینان موفق به معنی این است که پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

الف) ۱ (ب) ۲ (ج) ۳ (د) ۴

۳ چند مورد از جمله‌های زیر نادرست است؟

- هزینه‌های تولید پولی است که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به دست می‌آورد.
- اگر میزان درآمد از هزینه بیشتر باشد، کسب و کار تولیدکننده دچار ضرر و زیان می‌شود.
- یک تولیدکننده می‌تواند با صرفه‌جویی در مواد اولیه و انرژی یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها، هزینه تولید را بدون این‌که از میزان تولید کم کند، کاهش دهد.
- اگر میزان درآمد سالیانه تولیدکننده‌ای برابر با ۲۴ میلیون تومان و میزان هزینه‌های آن برابر با ۱۵ میلیون تومان باشد، آن‌گاه این تولیدکننده در پایان سال مالی به میزان ۶ میلیون تومان متحمل ضرر و زیان شده است.

الف) ۱ (ب) ۲ (ج) ۳ (د) ۴

۴ چند مورد از جمله‌های زیر نادرست است؟

- افرادی که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هم‌نوعانشان ظلم می‌کنند، بلکه برکت را نیز از زندگی خودشان دور می‌کنند و اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمی سقوط قرار می‌دهند.
- برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، به دلیل زودتر آشکار شدن کارهای نامشروع‌شان در شهرها، آن‌ها ترجیح می‌دهند به روستاها کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.
- برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها در انحصار آن‌هاست. اگر کسی بخواهد با آن‌ها وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای درآورده و سود خودشان را حفظ می‌کنند.
- برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، آن‌ها معمولاً از رانت‌ها و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می‌آورند، سوءاستفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند.

الف) ۱ (ب) ۲ (ج) ۳ (د) ۴

پاسخ

[۴] گزینه «الف»

[۳] گزینه «ج»

[۲] گزینه «د»

[۱] گزینه «ج»

● نقشه راه

در این درس با کارآفرین و نقش آن‌ها در راه‌اندازی کسب و کار آشنا می‌شویم و می‌آموزیم که یک کارآفرین موفق چگونه باید بتواند: **هزینه‌ها و درآمدهایش را درست محاسبه کند.**

➤ ۱ فراز و فرود کسب و کارها

شرکت‌ها، کارآفرینان یا مؤسس‌هایی دارند که آن‌ها را تأسیس می‌کنند. کارآفرینان یا مؤسس‌های شرکت‌ها با تولید کالا و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم، هم به خود و هم به دیگران سود می‌رسانند و با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند. (البته این مراقبت از کسب و کارها چندان آسان نیست، چرا که: بسیاری از کسب و کارهای نوپا **عمر کوتاهی** دارند، به طوری که تنها **نیمی** از آن‌ها می‌توانند از **شش سالگی** عبور کنند و به کار خود ادامه دهند.) در کنار این که احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال **موفقیت** و **سودآوری** آن هم کم نیست. این احتمال موفقیت و سودآوری، **انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرفتن خطرات آن** توسط کارآفرینان است.

● پلکان کار و رشد

کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا حتی کارآفرین نبوده است.

حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌های خود و اتفاقات اطراف، یک کارآفرین را قدم به قدم از سطوح ابتدایی کار به درجه‌های بالای آن می‌رساند.

➤ ۲ نقش کارآفرینان

کسی است که: با **نوآوری و خطرپذیری**، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند. **بینشی** برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند. **شجاعتی** برای شروع یک سرمایه‌گذاری جدید دارند که دیگران فاقد آن هستند. **ایده‌های** خود را **امیدوارانه** به کسب و کارهای سودآور تبدیل می‌کنند. کارآفرین کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید **مهارت‌های ابتکار عمل** را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند. به همین دلیل کارآفرینی به **تلاش و کار زیادی** نیاز دارد تا بتواند کسب و کار را زنده نگه دارد. کارآفرین لازم است: آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب دربارهٔ: ۱- **موقعیت شرکت**، ۲- **پیشنهاد محصول**، ۳- **قیمت‌گذاری**، ۴- **تبلیغات و ۵- استخدام نیروی کار** داشته باشد. کارآفرین باید (۱) **توانایی مالی لازم** برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد. (۲) بداند که در آغاز کارش ممکن است با **موفقیت کمتر یا عدم موفقیت** روبه‌رو شود.

● ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق

کارآفرینان هر چند افرادی با ویژگی‌های منحصر به فرد هستند؛ اما ویژگی‌های مشابهی دارند. مهم‌ترین این ویژگی‌ها عبارت‌اند از:

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.
پر انگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

➤ ۳ هزینه‌های تولید، درآمد و سود

هر فعال اقتصادی (از جمله یک کارآفرین موفق) برای **انتخاب صحیح و درست** باید: **هزینه‌ها و درآمدهایش را محاسبه کند.**

● هزینه‌های تولید

پولی را که کارآفرینان به ناچار برای تولید محصولات خود (اعم از کالا یا خدمات)، صرف می‌کنند، **هزینه‌های تولید** می‌نامند. این پول در واقع همان پول‌هایی است که تولیدکنندگان برای **خرید یا اجارهٔ عوامل تولید** به صاحبان آن‌ها پرداخت می‌شود، مانند: پولی که برای **خرید یا اجارهٔ** محلی به عنوان **کارگاه**، **مغازه** یا **دفتر کار** پرداخت می‌شود یا پولی که برای **خرید ماشین‌آلات و سایر ابزارها و سرمایه‌های فیزیکی** یا **خرید مواد اولیه** صرف می‌شود یا پولی که برای استخدام تعدادی **کارگر و کارمند** پرداخت می‌شود.

مثال ~~~~~ یک تولیدکنندهٔ گندم را در نظر بگیرید:

این تولیدکننده تا قبل از رسیدن به عایدی و خرمن، باید هزینه‌هایی مانند هزینه‌های زیر را متقبل شود:

۱- **زمین را در اختیار می‌گیرد** تا در آن به فعالیت کشاورزی بپردازد. در مقابل به صاحب زمین (ممکن است یک شخص، سازمان یا دولت باشد) **اجاره** می‌پردازد.

۲- نیروی انسانی به کار می‌گیرد و در مقابل به کارگران یا کارمندان خود، **مزد یا حقوق** می‌پردازد.

۳- از سرمایه فیزیکی مثل تراکتور یا گاوآهن و گاو، برای فعالیت تولیدی خود استفاده می‌کند و **قیمت یا اجاره** ابزار تولید را به صاحبان آن می‌پردازد.

● درآمد

در پایان تولید، همه محصول و سود و زیان هر چه باشد، به **صاحب (یا صاحبان)** کار می‌رسد.

درآمد به پولی که تولیدکنندگان با **فروش محصولات** خود به دست می‌آورند؛ گفته می‌شود.

● سود یا زیان (حسابداری)

اگر میزان درآمد از هزینه بیشتر باشد، تولیدکننده از فعالیت خود **سود** برده است.

اگر میزان درآمد از هزینه کمتر باشد، کسب و کار دچار **ضرر و زیان** می‌شود.

● جلوگیری از ضرر و زیان

برای این که کسب و کارها را از ضرر و زیان دور نگه داشت می‌توان یکی از سیاست‌های زیر را در پیش گرفت:

(الف) کاهش هزینه‌ها:

صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری: مانند: ۱- پرهیز از استخدام نیروی کار غیر لازم، ۲- صرفه‌جویی در مواد اولیه و انرژی، ۳- جلوگیری از ریخت و پاش‌ها. با این راه‌کارها: هزینه‌های تولید کاهش می‌یابد بدون اینکه از میزان تولید کاسته شود.

(ب) افزایش درآمد: فراهم کردن بازار خوب برای محصولات خود و فروش کالاها با قیمت مناسب، یکی از راه‌های افزایش درآمد است.

سوال

با توجه به اطلاعات مندرج در زیر، که مربوط به یک کارگاه تولیدی است، حساب کنید که این کارگاه تولیدی در طول یک سال سودده است یا زیان‌ده؟
 خرید مواد اولیه برای تولید ماهیانه: ۱۰۰ میلیون تومان
 پول آب و برق و گاز و عوارض شهرداری و مالیات سالانه: ۸۰۰ میلیون تومان
 دستمزد ماهیانه هر کارگر: ۲ میلیون تومان (مجموعاً ۲۰ کارگر)
 درآمد سالیانه: ۲ / ۵ میلیارد تومان

پاسخ توبه باید توجه کنیم سود یا زیان کارگاه تولیدی در چه بازه زمانی (ماهیانه یا سالیانه) از ما خواسته شده است.

در این تمرین، سود سالیانه کارگاه تولیدی مدنظر است.

بنابراین باید هم درآمد و هم تمامی هزینه‌ها به صورت سالیانه محاسبه شوند:

مرحله ۱:

ابتدا درآمد سالیانه کارگاه تولیدی را محاسبه می‌کنیم: قیمت فروش هر واحد محصول $\times$ تعداد محصول تولیدی سالیانه = درآمد سالیانه کارگاه تولیدی
 در این جا درآمد سالیانه کارگاه تولیدی در صورت مسئله داده شده و احتیاجی به محاسبه نیست.

۲ / ۵ میلیارد تومان = ۲,۵۰۰ میلیون تومان = درآمد سالیانه

نکته برای تبدیل عددی که به میلیارد بیان شده است به میلیون، باید عدد موردنظر را در عدد ۱۰۰۰ ضرب کنیم و بالعکس برای تبدیل میلیون به میلیارد باید عدد موردنظر را بر عدد ۱۰۰۰ تقسیم کنیم.

برای تبدیل عددی که به تومان (ریال) بیان شده است به میلیون تومان (ریال) باید عدد موردنظر را بر عدد ۱,۰۰۰,۰۰۰ تقسیم کنیم.

مرحله ۲: حال به بررسی هزینه‌ها می‌پردازیم.

هزینه خرید مواد اولیه به صورت ماهانه بیان شده که ما باید هزینه خرید مواد اولیه سالیانه کارگاه تولیدی را محاسبه کنیم، برای این منظور با توجه به این که هر سال برابر با ۱۲ ماه است، بنابراین کافی است هزینه خرید مواد اولیه به صورت ماهانه را در عدد ۱۲ ضرب کنیم تا هزینه خرید مواد اولیه سالیانه کارگاه تولیدی را به دست آوریم:

پول آب و برق و گاز و عوارض شهرداری و مالیات به صورت سالیانه بیان شده و محاسباتی ندارند.

۸۰۰ میلیون تومان = پول آب و برق و گاز و عوارض شهرداری و مالیات سالیانه

این کارگاه تولیدی دارای ۲۰ نفر کارگر است که هر کارگر ماهانه مبلغ ۲ میلیون تومان دریافت می‌کند؛ ما باید محاسبه کنیم مجموع کارگران سالیانه چه مبلغی تحت عنوان دستمزد دریافت می‌کنند، بنابراین داریم:

مرحله ۳: تمامی هزینه‌ها (که به سالیانه تبدیل کردیم) را با یکدیگر جمع می‌کنیم:

۲,۴۸۰ میلیون تومان = ۱,۲۰۰ + ۸۰۰ + ۴۸۰ = مجموع هزینه‌های سالیانه کارگاه تولیدی

مرحله ۴: حال می‌توانیم با کم کردن مجموع هزینه‌های سالیانه کارگاه تولیدی از درآمد، سود یا زیان کارگاه تولیدی را محاسبه کنیم، اگر میزان درآمد از هزینه بیشتر باشد، کارگاه تولیدی سودده و اگر میزان درآمد از هزینه کمتر باشد، کارگاه تولیدی زیان‌ده است.

(۲,۴۸۰) مجموع هزینه $>$ درآمد (۲,۵۰۰)

در این مسئله داریم:

در نتیجه کارگاه تولیدی سودده است و میزان آن برابر است با تفاضل میزان درآمد و هزینه‌های تولید:

۲۰ میلیون تومان = ۲,۵۰۰ - ۲,۴۸۰ = سود سالیانه کارگاه تولیدی

۴ مسئولیت اخلاقی و کسب درآمد حلال

- هر فرد (صرف نظر از این که شاغل است یا خیر) نسبت به رفتارهای خود، شهروندان، محیط زیست و هر کسی یا چیزی که با او در ارتباط است، مسئولیت و حق اخلاقی دارد.

این مسئولیت و حق اخلاقی در کسب و کار نیز وجود دارد. کسانی که از مسئولیت خود در کسب و کار شانه خالی می‌کنند، در واقع حقوق دیگران را پایمال می‌کنند.

ویژگی افرادی که به کسب و کار حرام مشغول اند:

- این افراد درآمدشان به صورت غیرطبیعی زیاد است، خانه و خودروی گران قیمت دارند؛ اما در میان مردم بدنام اند.
- اگر سراغ این افراد را از مردم درستکار بگیرید، به شما هشدار می دهند که با آن ها نشست و برخاست نکنید.
- این دسته از انسان ها معمولاً راه هایی را بلدند که می توانند به قول خودشان از آب، کره بگیرند.
- این افراد معمولاً از رانت ها و موقعیت هایی که با فریب و ظاهر سازی به دست می آورند، سوء استفاده می کنند و به درآمدهای کلانی دست می یابند.
- معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن اند و خرید و فروش یا قاچاق برخی از کالاها، در انحصار آن ها است.
- اگر کسی بخواهد با آن ها وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای در می آورند و سود خودشان را حفظ می کنند.
- این افراد معمولاً به کسب و کارهای حرام اشتغال دارند؛ مثلاً با احتکار کالاهای مورد نیاز مردم در مواقع ضروری و گران فروختن آن ها، سودهای سرشار می برند.
- برخی برای سود بیشتر، کتاب ها یا فیلم های مبتذل و غیر اخلاقی را تولید و منتشر می کنند.
- کالایی را برخلاف آن چه هست، به مشتری نشان می دهند تا مشتری را فریب دهند.
- اهل رشوه دادن و رشوه گرفتن اند و با رباخواری امورشان را می گذرانند.
- به طور کلی، کسب و کارهایی که در مسیر تولید کالا و خدمات مشروع نباشد، غارتگرانه و حرام هستند.
- از آن جاکه معمولاً دست این افراد در روستاها و محله های کوچک زودرومی شود، ترجیح می دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان تر به فعالیت های خود بپردازند.
- این افراد نه تنها به فعالیت های غیرقانونی و غیرشرعی به هم نوعانشان ظلم می کنند، بلکه از مزایای کسب درآمد حلال نیز محروم مانده و اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمگی سقوط قرار می دهند.

تمرین های امتحانی

۱. فراز و فرود کسب و کارها

چند
گزینهای

چند مورد از جمله های زیر نادرست است؟

- یک کارآفرین موفق باید بتواند موفقیت و سودآوری را درست محاسبه کند.
- کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا حتی کارآفرین نبوده است.
- حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت های خود و اتفاقات اطراف، کارآفرین موفق را قدم به قدم از سطوح ابتدایی کار به درجه های بالای آن می رساند.
- همواره احتمال موفقیت و سودآوری یک کسب و کار وجود دارد و احتمال از بین رفتن و شکست آن وجود ندارد.
- بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند، به طوری که تنها نیمی از آن ها می توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.

(د) ۴

(ج) ۳

(ب) ۲

(الف) ۱

درست
نادرست

- ۲ در یک کسب و کار احتمال از بین رفتن و شکست بسیار بالاتر از احتمال موفقیت و سودآوری آن است. ☐ درست ☐ نادرست
- ۳ شرکت ها کارآفرینان یا مؤسس هایی دارند که آن ها را تأسیس می کنند تا با تولید کالا و خدمات و رفع نیازها و خواسته های مردم، به خود و دیگران سود رسانند. ☐ درست ☐ نادرست

کوتاه
یادداشت

- ۴ روزانه هزاران کسب و کار جدید در دنیا متولد می شود و هزاران کسب و کار می میرد. مشخص کنید از موارد زیر، کدام مورد کارآفرینی است؟ برای پاسخ خود دلیل بیاورید و از آن دفاع کنید.

- (الف) کار شخصی در مغازه ساندویچ فروشی خودش (ب) تدریس در مدرسه دولتی
(ج) عضو نیروی فعال در ارتش شدن (د) راه اندازی خدمات باغبانی در منزل

بلند
یادداشت

- ۵ کسب و کار و انگیزه راه اندازی آن چیست؟
- ۶ چه عاملی انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره نگه می دارد؟ [پابل - مدرسه فرزندان - دی ۱۴۰۰]
- ۷ دلایل حضور کسبه و کارآفرینان در ایجاد و مراقبت از کسب و کارها علی رغم دشوار بودن آن چیست؟ (۳ مورد) [پابل - شاهر - دی ۱۴۰۰]

۲. نقش کارآفرینان

چند
گزینهای

چند مورد از جمله های زیر درست است؟

- این موضوع که کارآفرینان موفق «پس انداز و خوش نامی شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه اندازی کنند»، اشاره به ویژگی خوش بین بودن آن ها دارد.
- لازم نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راه اندازی کسب و کارش را داشته باشد و باید بداند که همواره با موفقیت روبه رو می شود.
- کارآفرین کسی است که: با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدید تولید و عرضه می کند یا راه های جدیدی برای تولید کشف می کند.
- کارآفرینان پراگیزه هستند یعنی از کارشناسان، همکاران و مشتریان می آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می دهند.
- کارآفرینان ایده های خود را امیدوارانه به کسب و کارهای سودآور تبدیل می کنند.

(د) ۴

(ج) ۳

(ب) ۱

(الف) ۲

[بابل - مدرسه شهید بهشتی - دی ۹۹]

[بابل - مدرسه خرازنگان - دی ۱۳۰۰]

[پهنور - مدرسه خرازنگان - دی ۹۹]

- الف) منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند. ●
 ب) نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند. ●
 ج) ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند. ●
 د) کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند. ●
- (۱) پراکنجه ●
 (۲) خوش بین ●
 (۳) تیزبین ●
 (۴) نوآور ●
 (۵) سازمان دهنده ●

تبدیل ایده‌ها به محصولات جدید، فرایندها و کسب و کارهای جدید بیانگر کدام یک از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق به شمار می‌رود؟

[لرستان - شاهر - دی ۹۹]

[بابل - شاهر - دی ۱۳۰۰]

- الف) ریسک پذیر (ب) تیزبین (ج) خوش بین (د) نوآور
 کدام یک از ویژگی‌های کارآفرینان موفق نیست؟
 الف) تیزبینی (ب) یاددهنده (ج) سازمان دهنده (د) خوش بینی
 کدام یک از تعاریف زیر درست است؟
 الف) هر شغلی که انسان از آن درآمدی کسب کند کارآفرینی است.
 ب) یک کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا کارآفرین بوده است. اگرچه هر فردی یکتاست و ویژگی‌های منحصر به فردی دارد.
 ج) کارآفرینان موفق، ویژگی‌های متفاوتی دارند.
 د) همه افراد نمی‌توانند یک کسب و کار جدید را راه‌اندازی کنند.

۳ + هزینه‌های تولید، درآمد و سود

چند مورد از جمله‌های زیر نادرست است؟

- ۱۸ - هزینه‌های تولید، پولی است که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به دست می‌آورد.
 - اگر میزان درآمد از هزینه کمتر باشد، کسب و کار تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.
 - هنگامی که کسب و کار دچار ضرر و زیان می‌شود، تولیدکننده تلاش می‌کند تا با افزایش درآمد و کاهش هزینه‌ها از وضعیت زیان دوری کند.
 - تولیدکننده‌ای در یک دوره زمانی معین دارای ۳۲ میلیون تومان هزینه و ۱۰ میلیون تومان سود بوده، در نتیجه درآمد وی برابر با ۵۰ میلیون تومان است.

[بابل - مدرسه شهید بهشتی - دی ۹۹]

[ایلام - نمونه دولتی فضیلت - دی ۹۹]

- الف) ۱ (ب) ۲ (ج) ۳ (د) ۴
 هزینه‌های تولید را تعریف کرده و برای آن مثال بزنید.
 پولی را که برای تولید صرف می‌شود، می‌نامند.
 در پایان تولید، همه محصول و سود و زیان هر چه باشد، به کار می‌رسد.
 با توجه به اطلاعات داده شده درباره کارگاه تولیدی زیر، حساب کنید که این کارگاه در طول یکسال سودده است یا زیان‌ده؟

[پهنور - نمونه دولتی شهید بهشتی - دی ۱۳۰۰]

- خرید مواد اولیه برای تولید ماهانه: ۱۰ میلیون تومان
 - دستمزد ماهیانه هر کارگر: ۱ میلیون تومان (مجموعاً ۵ کارگر)
 - پول آب، برق، گاز و مالیات سالیانه: ۲۰ میلیون تومان
 - درآمد سالانه کارگاه: ۲۵۰ میلیون تومان
 اگر درآمدهای به دست آمده از هزینه‌های تولید بیشتر باشد، کسب و کار شما زیان کرده است. درست ☐ نادرست ☐

[پهنور - نمونه دولتی شهید بهشتی - دی ۱۳۰۰]

- تولیدکننده چه هنگام ضرر می‌کند؟
 الف) وقتی درآمد از هزینه بیشتر باشد.
 ب) با فروش محصول خود.
 ج) وقتی درآمد با هزینه برابر باشد.
 د) وقتی درآمد از هزینه کمتر باشد.
 میزان سود تولیدکننده چگونه محاسبه می‌شود؟
 راه‌کارهای دوری از وضعیت زیان چیست؟
 یک تولیدکننده برای کاهش هزینه‌های تولید خود از سطح ده میلیون ریال به نه میلیون ریال، می‌تواند در مصرف مواد اولیه صرفه‌جویی کند. درست ☐ نادرست ☐

[لرستان - شاهر - دی ۹۹]

- کدام گزینه از راه‌های کاهش هزینه تولید نیست؟
 الف) صرفه‌جویی در مواد اولیه
 ب) جلوگیری از ریخت و پاش‌ها
 ج) استخدام نیروی کار غیر لازم
 د) صرفه‌جویی در انرژی

۴ مسئولیت اخلاقی و کسب درآمد حلال

چند مورد از جمله‌های زیر نادرست است؟

- افرادی که به کسب و کار حرام مشغول‌اند، معمولاً از رانت‌ها و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می‌آورند، سوءاستفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند.
- افرادی که به کسب و کار حرام مشغول‌اند، معمولاً به دنبال گران خریدن و ارزان فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها را به صورت رقابتی درآورده‌اند.
- اگر کسی بخواهد با افرادی که به کسب و کار حرام مشغول‌اند، وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای درمی‌آورند و سود خودشان را حفظ می‌کنند.
- از آن‌جا که معمولاً دست افرادی که به کسب و کارهای حرام اشتغال دارند، در شهرهای بزرگ زود رو می‌شود، آن‌ها ترجیح می‌دهند به روستاها و محله‌های کوچک کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

الف) ۱ ب) ۲ ج) ۳ د) ۴

[لرستان - شاهر - دی ۹۹]

- ۳۵ کسب و کار حرام چه پیامدها و نتایجی را به همراه دارد؟
الف) باعث رونق اقتصاد کشور و جهان می‌شود.
ج) مسئولیت این کسب و کارها همراه با سود مردمی است.
د) راه‌های کسب درآمد، برای افرادی که به کسب و کارهای حرام اشتغال دارند را بیان کنید.

بلند پاسخ

• سؤال‌های ویژه امتحان برای کنکور

- ۳۲ هزینه‌های تولید یک تولیدکننده به عنوان مثال تولیدکننده گندم را نام ببرید.
- ۳۳ اطلاعات ذیل مربوط به کارگاه تولیدی است. محاسبه کنید که این کارگاه تولیدی سود برده یا زیان کرده است؟
الف) خرید مواد اولیه برای تولید: ماهیانه ۱۰۰ میلیون تومان
ج) دستمزد ماهیانه هر کارگر: ۳ میلیون (جمعاً ۲۰ کارگر)
د) درآمد سالیانه: ۲/۷ میلیارد
ب) پول آب، برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات: سالانه ۸۰۰ میلیون
- ۳۴ هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام یک از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق می‌شود؟
- کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.
- نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
- منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.
- الف) سازمان دهنده، خوش بین، پرانگیزه
ج) خوش بین، پرانگیزه، ریسک پذیر
د) نوآور، یادگیرنده، ریسک پذیر
ب) خوش بین، پرانگیزه، سازمان دهنده
- ۳۵ کدام یک جزء «هزینه‌های تولید» نیست؟
الف) پولی که برای خرید یا اجاره ماشین‌آلات مصرف می‌شود.
ب) پولی که به ازای استخدام تعدادی کارگر یا کارمند پرداخت می‌شود.
ج) پولی که بابت خریداری یا اجاره محل کارگاه یا کارخانه صرف می‌شود.
د) پولی که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به دست می‌آورد.
- ۳۶ با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند و تولید سالیانه ۴۰۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۹۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

[داخل ۹۸]

۱- اجاره بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲- حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند اداری و تولیدی، معادل	۷۰۰,۰۰۰ ریال
۳- خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴- هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی معادل	۲۵٪ حقوق سالیانه کارمندان

- الف) ۴۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال زیان ب) ۴۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال سود
- ج) ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود د) ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال زیان

سؤال‌های ویژه امتحان برای کنکور	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶
کد مفاهیم کلیدی	۳	۳	۲	۳	۳

۱) گزینه «ب»

بررسی جمله‌های نادرست:

جمله اول: یک کارآفرین موفق باید بتواند هزینه‌ها و درآمدهایش را درست محاسبه کند.

جمله چهارم: با این که احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست.

۲) نادرست: در یک کسب و کار با این که احتمال از بین رفتن و شکست وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست.

۳) درست

۴) درست

۵) الف) کارآفرینی است؛ زیرا به شیوه نوآورانه به ارائه کالاها و خدمات می‌پردازد و علاوه بر رفع نیازها و خواسته‌های مردم، به سود نیز دست می‌یابد. همچنین با به کار بستن ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق و با سازماندهی کسب و کار خود، سود را افزایش می‌دهند.

ب) کارآفرینی است؛ دلایلی که برای مورد قبلی بیان شد، برای این مورد نیز صادق است.

ج) کارآفرینی نیست؛ زیرا بحث سود در کار نیست و مهم‌تر آن که این شغل جنبه دولتی دارد.

د) کارآفرینی نیست؛ دلایلی که برای مورد قبلی بیان شد، برای این مورد نیز صادق است.

۶) روزانه هزاران کسب و کار جدید در دنیا متولد می‌شود و هزاران کسب و کار می‌میرد! در ایران سالانه بیش از صد هزار شرکت ثبت می‌شود. این شرکت‌ها کارآفرینان یا مؤسس‌هایی دارند که آن‌ها را تأسیس می‌کنند تا با تولید کالا و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم سود ببرند. کارآفرینان با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند که البته این کار چندان آسان نیست، چرا که، بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند؛ به طوری که تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور کنند و به کارشان ادامه بدهند. با این که احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست و این انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد.

۷) در کنار این که احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست.

این احتمال موفقیت و سودآوری، انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرفتن خطرات آن توسط کارآفرینان است.

۸) شرکت‌ها کارآفرینان یا مؤسس‌هایی دارند که آن‌ها را تأسیس می‌کنند. - کارآفرینان یا مؤسس‌های شرکت‌ها با تولید کالا و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم هم به خود و هم به دیگران سود می‌رسانند.

- کارآفرینان با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند. (البته این مراقبت از کسب و کارها چندان آسان نیست، چرا که: بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند، به طوری که تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور کنند و به کار خود ادامه دهند.)

۹) گزینه «الف»

بررسی جمله‌های نادرست:

جمله اول: این عبارت به ویژگی ریسک‌پذیر بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد. جمله دوم: کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه اندازی کسب و کارش داشته باشد و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

جمله سوم: پرائگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند. یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

۱۰) کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.

- کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.

- آن‌ها شجاعتی برای شروع یک سرمایه‌گذاری جدید دارند که دیگران فاقد آن هستند و آن‌ها ایده‌های خود را امیدوارانه به کسب و کارهای سودآور تبدیل می‌کنند. - کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند. به همین دلیل کارآفرینی به تلاش و کار زیادی نیاز دارد تا بتواند کسب و کار را زنده نگه دارد.

- کارآفرین لازم است آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره: ۱- موقعیت شرکت، ۲- پیشنهاد محصول، ۳- قیمت‌گذاری، ۴- تبلیغات، ۵- استخدام نیروی کار داشته باشد.

- کارآفرین باید توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

۱۱) نوآوری - خطرپذیری

۱۲) تیزبین: فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.

نوآور: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند. ریسک‌پذیر: پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند. پرائگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند. یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگی می‌کند.

۱۳) تیزبین

۱۴) الف) ۵، ب) ۱، ج) ۴، د) ۲ (مورد ۳ تیزبین اضافی است.)

۱۵) گزینه «د»

بررسی سایر گزینه‌ها:

الف) ویژگی ریسک‌پذیری به این معنی است که کارآفرینان پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت‌های اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

ب) و از آن جهت به آن‌ها تیزبین گفته می‌شود چون فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.

ج) و خوش بینی به آن دلیل است که کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.

۱۶) گزینه «ب»

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق عبارت‌اند از: تیزبین، نوآور، ریسک‌پذیر، خوش بین، پرانگیزه، یادگیرنده و سازمان‌دهنده

۱۷) گزینه «د»

بررسی سایر گزینه‌ها:

الف) نادرست است؛ زیرا لزوماً شغلی که از آن کسب درآمد شود، کارآفرینی نیست. مانند مشاغل دولتی، یا استخدام در یک شرکت خصوصی.

ب) نادرست است؛ زیرا یک کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا حتی کارآفرین نبوده است.

ج) نادرست است؛ زیرا اگرچه هر فردی یکتاست و ویژگی‌های منحصر به فردی دارد؛ اما کارآفرینان موفق، ویژگی‌های مشابهی دارند که به آن‌ها در کسب و کارشان کمک می‌کند.

۱۸) گزینه «ج»

بررسی جمله‌های نادرست:

جمله اول: هزینه تولید پولی است که کارآفرینان (تولیدکنندگان) برای تولید محصول خود صرف می‌کنند.

جمله دوم: اگر میزان درآمد از هزینه کمتر باشد، تولیدکننده، دچار ضرر و زیان شده است.

جمله چهارم: میلیون تومان $42 = 32 + 10 =$ درآمد $\Rightarrow$ سود + هزینه = درآمد

۱۹) پولی را که کارآفرینان به ناچار برای تولید محصولات خود (اعم از کالاها یا خدمات)، صرف می‌کنند، هزینه‌های تولید می‌نامند. این پول در واقع همان پول‌هایی است که تولیدکنندگان برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آن‌ها پرداخت می‌کنند. مانند پولی که برای خرید یا اجاره محلی به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار پرداخت می‌شود یا پولی که برای خرید ماشین‌آلات و سایر ابزارها و سرمایه‌های فیزیکی یا خرید مواد اولیه صرف می‌شود یا پولی که برای استخدام تعدادی کارگر و کارمند پرداخت می‌شود.

۲۰) هزینه‌های تولید

۲۱) صاحب (یا صاحبان) کار

۲۲) گزینه «ب»

میلیون تومان $250 =$ درآمد سالیانه

میلیون تومان $120 = 10 \times 12 =$ خرید مواد اولیه برای تولید سالیانه

میلیون تومان $20 =$ پول آب، برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات سالیانه

میلیون تومان $60 = 1 \times 5 \times 12 =$ دستمزد سالیانه کارگران

میلیون تومان $200 = 120 + 20 + 60 =$ هزینه‌های بنگاه

هزینه - درآمد = سود یا زیان

میلیون تومان $50 = 250 - 200 =$ سود

۲۳) نادرست؛ اگر درآمدهای به دست آمده از هزینه‌های تولید کمتر

باشد، کسب و کار شما زیان کرده است.

۲۴) گزینه «د»

بررسی سایر گزینه‌ها:

الف) وقتی درآمد از هزینه بیشتر باشد، تولید سودده است.

ب) با فروش محصول، تولیدکننده تنها درآمد به دست آورده است و هنوز میزان سود یا زیان مشخص نشده است.

ج) وقتی درآمد با هزینه برابر باشد، تولید نه سودده است و نه زیان‌ده.

۲۵) اگر میزان درآمد از هزینه بیشتر باشد، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

• $\text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود}$

۲۶) گزینه «ب»

الف) کاهش هزینه‌ها:

صرفه جویی و افزایش بهره‌وری؛ مانند: ۱- پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم،

۲- صرفه جویی در مواد اولیه و انرژی، ۳- جلوگیری از ریخت و پاش‌ها. با این راه‌کارها هزینه‌های تولید کاهش می‌یابد بدون این‌که از میزان تولید کاسته شود.

ب) افزایش درآمد:

فراهم کردن بازار خوب برای محصولات خود و فروش کالاها با قیمت مناسب، یکی از راه‌های افزایش درآمد است.

۲۷) درست

۲۸) گزینه «ج»

راه‌های کاهش هزینه تولید عبارت‌اند از: ۱) صرفه جویی و افزایش بهره‌وری،

۲) پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم، ۳) صرفه جویی در مواد اولیه و انرژی،

۴) جلوگیری از ریخت و پاش‌ها

۲۹) گزینه «ب»

بررسی جمله‌های نادرست:

جمله دوم: افرادی که به کسب و کار حرام مشغول‌اند، معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها در انحصار آن‌هاست.

جمله چهارم: از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

۳۰) گزینه «ب»

این افراد نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هم‌نوعانشان ظلم می‌کنند، بلکه از مزایای کسب درآمد حلال نیز محروم مانده و اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمه‌ی سقوط قرار می‌دهند.

۳۱) با احتکار کالاها و مورد نیاز مردم در مواقع ضروری و گران فروختن

آن‌ها، سودهای سرشار می‌برند.

برخی برای سود بیشتر، کتاب‌ها یا فیلم‌های مبتذل و غیراخلاقی را تولید و منتشر می‌کنند.

کالایی را برخلاف آن چه هست، به مشتری نشان می‌دهند تا مشتری را فریب دهند. اهل رشوه دادن و رشوه گرفتن‌اند و با رباخواری امورشان را می‌گذرانند.

• پاسخ سؤال‌های ویژه امتحان برای کنکور

۳۲) گزینه «ب»

هزینه‌های تولید در واقع همان پولی است که برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آن‌ها پرداخت می‌شود. برای مثال تولیدکننده زمین را در اختیار می‌گیرد تا در آن به فعالیت کشاورزی بپردازد. در مقابل به صاحب زمین که ممکن است یک شخص، یا سازمان یا دولت باشد، اجاره می‌پردازد یا نیروی انسانی را به کار می‌گیرد و در مقابل به کارگران و کارمندان خود، مزد یا حقوق می‌پردازد. همچنین از سرمایه فیزیکی مثل تراکتور یا گاواهن و گاو برای فعالیت تولیدی خود استفاده می‌کند و قیمت یا اجاره ابزار تولید را نیز به صاحبان آن می‌پردازد.

۳۳) گزینه «ب»

میلیون تومان $2,700 = 2 \times 7 \times 1000 =$ میلیارد تومان $2 / 7 =$ درآمد سالیانه

میلیون تومان $1,200 = 100 \times 12 =$ هزینه خرید مواد اولیه برای تولید سالیانه

میلیون تومان $۸۰۰ =$ پول آب، برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات سالانه

میلیون تومان $۷۲۰ = ۳ \times ۱۲ \times ۲۰ =$ دستمزد سالیانه کارگران

میلیون تومان $۲,۷۲۰ = ۱,۲۰۰ + ۸۰۰ + ۷۲۰ =$ هزینه‌های بنگاه

هزینه - درآمد = سود یا زیان

میلیون تومان $-۲۰ = ۲,۷۲۰ - ۲,۷۰۰ =$ زیان $\Rightarrow$ درآمد $>$ هزینه

علامت منفی نشان‌دهنده زیان است.

۳۴ [۲] گزینه «ب»

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق:

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

۳۵ [۳] گزینه «د»

پولی را که کارآفرینان به ناچار برای تولید محصولات خود (اعم از کالاها یا خدمات)، صرف می‌کنند، هزینه‌های تولید می‌نامند. این پول در واقع همان پول‌هایی است که تولیدکنندگان برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آن‌ها پرداخت می‌کنند؛ مانند پولی که برای خرید یا اجاره محلی به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار پرداخت می‌شود یا پولی که برای خرید ماشین‌آلات و سایر ابزارها و سرمایه‌های فیزیکی یا خرید مواد اولیه صرف می‌شود یا پولی که برای استخدام تعدادی کارگر و کارمند پرداخت می‌شود.

پولی که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به دست می‌آورد، سود نامیده می‌شود و جزء هزینه‌های تولید نیست.

۳۶ [۳] گزینه «د»

ریال $۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۰۰ \times ۹۰۰,۰۰۰ =$ درآمد سالیانه

ریال $۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱,۰۰۰,۰۰۰ =$ اجاره سالیانه کارگاه تولیدی

ریال $۱۰۰,۸۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ \times ۱۲ = ۷۰۰,۰۰۰ =$ حقوق سالیانه کارمندان

ریال $۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ =$ مواد اولیه مورد نیاز سالیانه

ریال $۲۵ \times \frac{۲۵}{۱۰۰} \times ۱۰۰,۸۰۰,۰۰۰ =$ هزینه استهلاک سالیانه

$۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۰۰,۸۰۰,۰۰۰ =$ هزینه‌های سالیانه بنگاه

ریال $۴۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۵,۲۰۰,۰۰۰ + ۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰$

هزینه - درآمد = سود یا زیان

ریال (ضرر یا زیان) $-۶۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۴۲۴,۰۰۰,۰۰۰ =$ زیان